

NYHETER

Olje: I denne avisutgaven har vi gjort et dybdykk i temaet olje og miljø. Sakene speiler ulike sider av temaet og handler om både nåværende status og hvilke utfordringer vi står overfor i framtiden. God lesing!

Silda fortsatt viktig

Etter flere år med kvoter på rekordhøyt nivå var norske sildefiskere klar over at det ville komme en nedtur. Derfor må prisen opp.

– Så sant det ikke blir en svært dramatisk reduksjon i kvoter og fangster, trenger ikke reduksjonen i verdi på NVG-silda bli så dramatisk. Vi har sett ofte før at når landingene går ned, så går prisene opp.

Det sier direktør

Johannes Nakken i Norges Sildesalgslag.

Han tror det er mulig å øke sildeprisene på første hånd med opptil 75 prosent uten at noen av dagens markeder vil falle ut. Nakken viser til at NVG-silda i dag er svært etterspurt. Det blitt jobbet godt i mange markeder, og at det skal litt til før prisen skremmer bort kundene.

– Det nyeste markedet; Nigeria er kanskje det som vi lettest kan miste. Om prisene går opp til seks kroner kiloet slik vi hadde for noen år siden, kan nok det skje. Men jeg tror ikke vi kommer høyt en gang til, sier Nakken.

I 2009 var snittprisen for NVG-sild til konsum kroner 2,52 – 30 øre mindre enn året før.

Problemet med at det blir mindre sild er først og fremst at det gir mindre råstoff til den pelagiske industrien. Her mener Nakken at et mer stabilt loddefiske i noen år framover blir viktig. Han tror likevel ikke på at det vil gi grunnlag for bygging av ny industri i Finnmark.

– Først og fremst fordi vi har en flåte som både er mer mobil enn noen gang, og bedre utstyr for å ta vare på kvaliteten.

Loddefangstene fra Finnmark og Barentshavet vil nok først og fremst bli et viktig supplement for industrien fra Troms og sørøver, sier Nakken.

Johannes Nakken

Soppsjukdom truer NVG-silda

BESTAND Advarsel - mindre sild enn antatt

Havforskerne finner på langt nær så mye sild i Norskehavet som forventet. Det kan bety kraftige kvotekutt i åra som kommer. Årsaka kan være en soppsjukdom på en av verdens største fiskestammer.

Gunnar Grytås

Tromsø

Samtidig som lunde-reir i Lofoten og ellers på kysten ligger tomme og forlatt, fikk fiskeri-næringa sitt føre var-varsel på Norges Sildesalgslags møte i Tromsø på fredag.

På samme tid i fjor var alt bare velstand da et økosystem-tokt målte 10,6 millioner tonn i bestanden av norsk vårgytende sild. Kvoten for 2010 ble satt til 1,5 millioner tonn i et samarbeid mellom fem kyststater som har vært forvaltningsmessig suksess. Men på toktet i år er det funnet vesentlig mindre.

– Vi finner ikke den silda som skal være der. Vi hadde forventet betydelig mer.

Noe skjer i Norskehavet uten at vi helt kan forklare det, men vi liker ikke det vi ser, sa forskningssjef Ole Arve Misund som trakk fram ei mulig årsak.

Sildesopp

– Vi har funnet sild med sopp på, og dette er den samme sykdommen som for noen år

siden reduserte bestanden av islandssild med 40 prosent på et par år. Vi registrerte også sykdommen i Norge tidlig på 90-tallet, forteller Misund til Fiskeribladet/Fiskaren.

Dette tilfellet førte til at gjenoppbygginga av NVG-bestanden tok noe lenger tid enn den ellers ville tatt. Fisketrykket måtte reduseres i noen år for at dødeligheten ikke skulle bli for stor.

Færre larver

Larvemålingene fra Møre-kysten til Træna og Lofoten/Vesterålen kommer opp med indekser som viser at det er mindre med larver i 2010 enn i 2007 og 2008, mens målingene mislyktes i fjor.

Men det kan også være andre årsaker til det i år var lite NVG-

und at til tross for de nye målinger er det fortsatt en stor gytebestand av sild i Norskehavet. Fisken er i god kondisjon, og det er ingen tegn til at den individuelle veksten har avtatt.

Fast på advarsel

– Om det viser seg at bestanden går det ned, er det i alle fall ikke mindre grunn til å ta vare på det vi skal bygge på videre. Våre anbefalinger om ikke å åpne for leteboring på Møre og Lofoten/Vesterålen står fast, sier Misund.

15. juni kommer rapporten der næringa vil få tallene på bordet. Før det skjer vil Havforskningsinstituttet gå gjennom metodikken på nytt. Sammen med forskere fra EU, Island og Færøyene som også har deltatt i toktet vil alt av data bli sammenstilt og analysert på nytt. Det er også en mulighet for at estimatet kan justeres opp.

To ganger før

To ganger før har estimatet gitt en reduksjon i bestanden på 20 prosent. Begge ganger endte den endelige bestandsberegningen, som inkluderer fangstdata og andre indekser, med en økning i gytebestanden.

Årsakene til årets nedgang kan være flere. Det kan være at sildebestanden har hatt en større naturlig dødelighet fra 2009 til 2010 enn forventet, men det kan også være at endringer i vandringsmønster og adferd kan forårsake en slik reduksjon i mai-estimatet.

Urolige forskere

Måten den dårlige nyheten ble presentert på bekrefter at sildeforskerne er urolige. Samtidig som Misund holdt sitt foredrag, sendte Havforskningsinstituttet ut ei pressemelding. Et viktig signal ligger også i at

» Om det viser seg at bestanden går det ned, er det i alle fall ikke mindre grunn til å ta vare på det vi skal bygge på videre. Våre anbefalinger om ikke å åpne for leteboring på Møre og Lofoten/Vesterålen står fast

Ole Arve Misund

sild i områder der den tidligere har gått i tette stimer. Silda har også stått djupere, noe som kan forklares med at planktonet den beiter på går på 3-400 meter dyp.

Samtidig understreker Mis-

TRUER: En soppsykdom kan true NVG-s

forskningsinnsatsen trappes opp på svært kort varsel.

Økosystemtoktet i Norskehavet i juli blir utvidet med 14 dager for å lage et nytt estimat for størrelsen på NVG-silda. Her vil to innleide snurpefartøy delta. Om det nye juli-toktet bekrefter resultatene fra mai, vil arbeidet starte med å planlegge en ny bestandsmåling til høsten og kommende vinter.

gunnar.grytås@fbfi.no
Telefon: 77 66 56 87

A cool choice in logistics

1985 - 2010
25